

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ หลักสิทธิมนุษยชนทั่วไป	๖
๒.๑.๑ สิทธิมนุษยชนมีความเป็นสากลและมีอาจพรากไปได้ (Universal and inalienable)	๗
๒.๑.๒ สิทธิมนุษยชนต้องพึ่งพากันและกันและแยกออกจากกันไม่ได้ (Interdependent and indivisible)	๗
๒.๑.๓ สิทธิมนุษยชนต้องมีความเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ (Equal and non-discrimination)	๗
๒.๑.๔ สิทธิมนุษยชนประกอบด้วยสิทธิและหน้าที่ (Rights and Obligations)	๘
๒.๒ หลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๙
๒.๒.๑ ปฎิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	๑๐
๒.๒.๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)	๑๑
๒.๒.๒.๑ เนื้อหาสาระของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)	๑๑
๒.๒.๒.๒ บทบัญญัติของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๑๒
๒.๒.๒.๓ กลไกการขับเคลื่อนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) และรัฐภาคี	๑๕
๒.๓ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในประเทศไทย	๑๖

๒.๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและการรับรองเรื่องสิทธิและเสรีภาพ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม	๑๖
๒.๓.๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	๑๗
๒.๓.๓ ประมวลกฎหมายอาญา	๑๙
๒.๓.๔ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	๒๐
๒.๓.๕ ประมวลจริยธรรมข้าราชการตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๒	๒๐
๒.๓.๖ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๔๔๔/๒๕๒๘	๒๑
บทที่ ๓ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในต่างประเทศ	๒๒
๓.๑ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของสหราชอาณาจักร	๒๒
๓.๑.๑ ที่มาของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๒๒
๓.๑.๒ การคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	๒๓
๓.๑.๓ ลักษณะของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๒๓
๓.๑.๓.๑ ลักษณะของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามคำพิพากษาศาล	๒๓
๓.๑.๓.๒ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตาม The Contempt of Court Act 1981	๒๖
๓.๑.๔ โทษของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๒๗
๓.๑.๔.๑ โทษของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในประเทศอังกฤษและเวลส์	๒๗
๓.๑.๔.๒ โทษของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในประเทศสกอตแลนด์	๒๘
๓.๑.๔.๓ โทษของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลใน Magistrates' Court	๒๘
๓.๑.๕ กระบวนการพิจารณาความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๒๘
๓.๑.๕.๑ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลซึ่งกระทำต่อหน้าศาล	๒๙

๓.๑.๕.๒ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลซึ่งมิได้กระทำต่อหน้าศาล	๓๐
๓.๑.๕.๓ กระบวนการพิจารณาความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา	๓๑
๓.๑.๕.๔ กระบวนการอุทธรณ์	๓๑
๓.๑.๖ องค์กรที่มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๓๒
๓.๒ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของประเทศอินเดีย	๓๒
๓.๒.๑ ที่มาของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๓๒
๓.๒.๒ แนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามรัฐธรรมนูญ	๓๔
๓.๒.๒.๑ การคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	๓๔
๓.๒.๒.๒ อำนาจการพิจารณาคดีของศาลในคดีเกี่ยวกับละเมิดอำนาจศาล	๓๔
๓.๒.๓ ลักษณะของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๓๕
๓.๒.๓.๑ พิจารณาจากรูปแบบของการกระทำ	๓๕
๓.๒.๓.๒ พิจารณาจากสถานที่ที่กระทำ	๓๗
๓.๒.๔ การยกเว้นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๓๘
๓.๒.๔.๑ การเผยแพร่ข้อมูลโดยสุจริต	๓๘
๓.๒.๔.๒ การติชมและการวิพากษ์วิจารณ์โดยสุจริต	๓๘
๓.๒.๕ โทษของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๓๘
๓.๒.๕.๑ การจำคุก	๓๙
๓.๒.๕.๒ การปรับ	๓๙
๓.๒.๕.๓ การจ่ายค่าธรรมเนียม	๓๙

๓.๒.๕.๔ การทำสัญญาคุมประพฤติ	๓๙
๓.๒.๕.๕ การประณาม	๔๐
๓.๒.๖ กระบวนการพิจารณาความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๔๐
๓.๒.๖.๑ กระบวนการพิจารณาความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งกระทำต่อหน้าศาล	๔๐
๓.๒.๖.๒ กระบวนการพิจารณาความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ซึ่งมิได้กระทำต่อหน้าศาล	๔๒
๓.๒.๖.๓ กระบวนการอุทธรณ์	๔๓
๓.๒.๗ องค์กรที่มีหน้าที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๔๔
๓.๓ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา	๔๔
๓.๓.๑ ความเป็นมาของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๔๔
๓.๓.๒ การคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญ	๔๖
๓.๓.๓ ลักษณะของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๔๗
๓.๓.๔ ประเภทของการละเมิดอำนาจศาล	๔๘
๓.๓.๔.๑ พิจารณาจากการกระทำ	๔๘
๓.๓.๔.๒ พิจารณาจากประเภทแห่งคดี	๔๘
๓.๓.๕ การละเมิดอำนาจศาลของสื่อมวลชน (Contempt of the Press)	๔๙
๓.๓.๕.๑ กรณีคดียังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล	๕๐
๓.๓.๕.๒ กรณีคดีได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว	๕๑
๓.๓.๖ กระบวนการพิจารณาและการลงโทษในการกระทำความผิดละเมิดอำนาจศาล	๕๑
๓.๓.๗ ข้อต่อสู้ในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๕๓

๓.๓.๗.๑	เรื่ององค์ประกอบความผิด	๕๓
๓.๓.๗.๒	อายุความ	๕๓
๓.๓.๗.๓	หลักสุจริต	๕๔
๓.๓.๗.๔	กรณีผู้กระทำความผิดขอโทษต่อศาล	๕๔
๓.๓.๘	อัตราโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๕๔
๓.๓.๙	สิทธิอุทธรณ์คดีละเมิดอำนาจศาล	๕๕
๓.๓.๑๐	อำนาจของประธานาธิบดีในการอภัยโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๕๕
๓.๓.๑๑	พันธะผูกพันในเรื่องสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายระหว่างประเทศ และการละเมิดอำนาจศาล	๕๖
๓.๔	ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	๕๖
๓.๔.๑	ความเป็นมาของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๕๗
๓.๔.๒	การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	๕๘
๓.๔.๓	บทบัญญัติเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาล	๕๘
๓.๔.๔	สิทธิอุทธรณ์ในคดีละเมิดอำนาจศาล	๖๑
๓.๔.๕	พันธะผูกพันในเรื่องสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายระหว่างประเทศ และการละเมิดอำนาจศาล	๖๒
๓.๕	ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของสาธารณรัฐฝรั่งเศส	๖๓
๓.๕.๑	แนวคิดเรื่องการละเมิดอำนาจตุลาการ	๖๓
๓.๕.๒	การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	๖๔
๓.๕.๓	กรณีการละเมิดซึ่งหน้าอำนาจตุลาการ	๖๕
๓.๕.๓.๑	การควบคุมกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณา	๖๕

๓.๕.๓.๒ แนวคิดเรื่องการละเมิดซึ่งหน้าอำนาจตุลาการ	๖๖
๓.๕.๓.๓ กระบวนการพิจารณาคดี	๖๗
๓.๕.๓.๔ ข้อสังเกต	๖๗
๓.๕.๔ การหมิ่นประมาทอำนาจตุลาการ	๖๙
๓.๕.๔.๑ การกระทำหมิ่นประมาทต่อตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา	๖๙
๓.๕.๔.๒ กฎหมายว่าด้วยเสรีภาพของสื่อ ค.ศ. ๑๘๘๑	๗๐
๓.๕.๔.๓ ข้อสังเกต	๗๑
๓.๕.๕ การละเมิดก่อนมีคำตัดสิน (<i>sub judice</i> rule)	๗๒
๓.๕.๖ สรุปภาพรวมการละเมิดอำนาจตุลาการของสาธารณรัฐฝรั่งเศส	๗๓
บทที่ ๔ สรุปผลการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนของหน่วยงาน	
และผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างผลการศึกษาวิจัย	๗๔
๔.๑ ผลการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนของหน่วยงาน	๗๔
๔.๑.๑ การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๙	๗๔
ณ อาคารศศนิเวศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๔.๑.๒ การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๐	๗๖
ณ อาคารศศนิเวศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๔.๒ ผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างผลการศึกษาวิจัย เรื่อง หลักการคุ้มครองสิทธิ	๗๗
และเสรีภาพของบุคคลในกรณีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	
บทที่ ๕ ความสอดคล้องของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของประเทศไทยและหลักสิทธิมนุษยชนสากล	๗๙
๕.๑ ความจำเป็นของการมีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเรื่องการละเมิดอำนาจศาล	๘๐
๕.๒ หลักความชอบด้วยกฎหมายอาญากับการละเมิดอำนาจศาล	๘๒

๕.๒.๑ หลักความชอบด้วยกฎหมายอาญาตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล	๘๒
๕.๒.๒ หลักความชอบด้วยกฎหมายอาญากับการละเมิดอำนาจศาลในประเทศไทย	๘๓
๕.๓ หลักการไม่พิจารณาลงโทษสองครั้ง (<i>Non bis in idem</i>) กับการลงโทษเรื่องละเมิดอำนาจศาล	๘๖
๕.๓.๑ หลักการไม่พิจารณาลงโทษสองครั้งตามหลักสากล	๘๖
๕.๓.๒ หลักการไม่พิจารณาลงโทษสองครั้งกับการละเมิดอำนาจศาลในประเทศไทย	๘๗
๕.๔ สิทธิในการต่อสู้คดีในการดำเนินคดีเรื่องการละเมิดอำนาจศาล	๙๐
๕.๔.๑ หลักการพิจารณาโดยศาลที่เป็นกลาง (<i>Impartiality</i>)	๙๐
๕.๔.๒ สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการสู้คดี	๙๒
๕.๔.๒.๑ สิทธิที่จะได้รับแจ้งโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและเหตุ แห่งความผิดที่ถูกกล่าวหาในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้	๙๓
๕.๔.๒.๒ สิทธิที่จะมีเวลาและได้รับความสะดวกเพียงพอ แก่การเตรียมการเพื่อต่อสู้คดี และติดต่อกับทนายความที่ตนเลือกได้	๙๓
๕.๔.๒.๓ สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าบุคคลและสิทธิที่จะมีทนาย หรือที่ปรึกษากฎหมาย	๙๓
๕.๔.๓ สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการสู้คดีภายใต้ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลของไทย	๙๔
๕.๕ อัตรโทษความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล	๙๕
๕.๕.๑ อัตรโทษปรับ	๙๕
๕.๕.๒ อัตรโทษจำคุก	๙๗
๕.๖ สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากการลงโทษที่ผิดพลาดในกรณีละเมิดอำนาจศาล	๙๘
๕.๖.๑ สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากการลงโทษที่ผิดพลาดภายใต้กติการะหว่างประเทศ	๙๘

ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)

๕.๖.๒ สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากการลงโทษที่ผิดพลาดในประเทศไทย	๙๘
บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๐๒
๖.๑ บทสรุป	๑๐๒
๖.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๐๙
บรรณานุกรม	๑๑๑